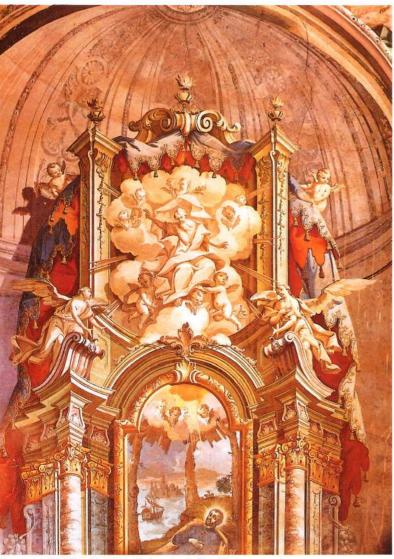
GORNJA JELENSKA 288

GORNJA STUBICA, freske u dvorskoj kapeli

bočni oltar (1764). Orgulje su rad zagrebačkoga majstora P. Pumpa, a monstranca s reljefima I. Kerdića. U pokloncu kasnobaroknog tipa drveni barokni kip Tužnoga Krista.

GORNJA RIJEKA, selo podno Kalnika, SZ od Križevaca. Renesansni dvor građen na kat u obliku slova U, ima dvije cilindrične kule na uglovima glavnog pročelja. Podignuo ga je oko 1663. Gašpar Orehovečki, a kasnije su mu vlasnici bili Erdődy. Župna crkva Uznesenja Marijina (u više navrata pregrađivana) ima gotički zvonik-kulu s grbom obitelji Zichy-Erdődy. Oltari su uglavnom kasnobarokni, kip Žalosne Gospe iz XVII. st. Među zlatarskim predmetima nalaze se monstrance, kaleži i relikvijarij Sv. Franje iz XVIII. st. U crkvi nadgrobna ploča Sidonije Rubido-Erdődy (umrla 1884), hrv. pjevačice u doba ilirizma. Župni dvor sagrađen je 1765.

LIT.: J. Buturac, Povijest Gornje Rijeke i okolice, Čakovec 1979. – UTH – Križevci. R.

GORNJA STUBICA, selo podno Medvednice u Hrvatskom zagorju. Nedaleko od župne crkve *Sv. Jurja* (na zvoniku označena god. 1752) stoji stara lipa (tzv. Gupčeva lipa). U crkvi su tri barokna oltara, propovjedaonica (oko 1740), orgulje, ranobarokni ciborij, pacifikal i dva kaleža iz doba rokokoa. — Na župnom su dvoru vrata od kovana željeza (1807). U nedalekom Dubovcu u kapeli je drveni gotički kip Bl. Dj. Marije (oko 1500). — Jednokatni barokni dvorac u obliku slova L podigli su 1756. Oršići kraj utvrde od koje postoje ostaci. Na ulazu u dvor je barokni kameni portal, a na bočnom krilu klasicistički portik. S dvorišne strane su trijemovi s arkadama. U bočnom je krilu kapela Sv. Franje Ksaverskog s iluzionističkim zidnim slikama. U dvorcu je uređen Muzej seljačkih buna. U blizini je spomenik Seljačkoj buni, rad A. Augustinčića (1973). Između Donje i Gornje Stubice nalazi se jednokatni dvorac *Golubovec* → *Stubički Golubovec*.

LIT.: Gj. Szabo, Kroz Hrvatsko zagorje, Zagreb 1939, str. 170 – 173. – A. Horvat, Zaista vrijedno otkriće, Kaj, 1974, 11. – V. Marković, Barokni dvorci Hrvatskog zagorja, Zagreb 1975. – M. Obad Šćitaroci, Dvorci i perivoji Hrvatskoga zagorja, Zagreb 1991. R.

GORNJI BREZOVLJANI, neolitičko jamsko-zemuničko naselje kraj Svetoga Ivana Žabna. Otkriveno je jednoslojno naselje s nizom manjih i većih jamskih građevina (zemunica) među kojima su jame za otpatke, radne jame, radioničko-lončarske jame ili zemunice većih dimenzija. Nađena je gruba, prijelazna, fina i slikana keramika koja tvori brezovljanski tip sopotske kulture; uresi se sastoje od plastičnih vrpci s otiscima prstiju.

LIT.: S. Dimitrijević, Neolit u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, u knjizi: Arheološka istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Zagreb 1978. — Isti, Brezovljanski tip sopotske kulture, u knjizi: Praistorija jugoslavenskih zemalja, II, Sarajevo 1979. B. Čk.

GORNJI BUDAČKI, selo nedaleko od Karlovca. U zaseoku Božići otkriveni su prapov. grobovi s keramičkim žarama. Pojasni okov, urešen iskucanim geometrijskim motivima, i oblici keramike datiraju nekropolu u mlađu fazu starijega željeznog doba. U obližnjem polju su ostaci rim. kamenoloma i poklopac kamenog sarkofaga.

GORNJI DRAGANEC, selo S od Čazme. Uz stariji toranj prigrađena je 1875. župna crkva Sv. Marije. U njoj se nalaze barokne slike, propovjedaonica ukrašena figurama (1766), ciborij i kalež (1761).

GORNJI KRIŽ, selo I od Križevaca. Na groblju jednostavna barokizirana kapela Sv. Križa koja predstavlja u tom kraju ladanjski tip srednjovj. crkve sa svetištem čeverokutna tlocrta. U crkvi su tri barokna oltara: glavni, figuralno bogat, s tordiranim stupovima (1735. spominje se kao nov), te dva bočna, Sv. Jurja i Sv. Barbare (oko 1750). U svetištu su nađene dekorativne zidne slikarije, vjerojatno ranobaroknog karaktera.

GORNJI MIKLOUŠ, selo *JI* od Čazme. Na gradištu je srednjovj., barokizirana župna crkva Sv. Nikole s djelomično očuvanim baroknim glavnim oltarom i propovjedaonicom. U nedalekom Martincu na gradištu se nalazi kapela Sv. Martina s gotičkim dovratnikom. U njoj je barokni glavni oltar tipa tabernakula.

GORNJI MUĆ → MUĆ GORNJI

GORNJI RAJIĆ, selo JI od Novske. Župna crkva Sv. Tome jednobrodna je kasnobarokna građevina (oko 1776); njezino zap., glavno pročelje skladno je raščlanjeno. U crkvi se čuva jednostavan kalež s grbom i inicijalima Marije Terezije. Crkva i klasicistička kapela Sv. Roka u Jazavici s velikom nadgrobnom pločom iz poč. XVI. st. s rustičnim klesarijama uništene su u ratu 1991.